EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.9.7.
COM(2026) 448 final

2026/0249 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) mellékleteinek módosításaira és a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodáshoz (ADN) csatolt Szabályzat módosításaira vonatkozóan az Európai Unió által képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Európai Unió által a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) mellékleteiben és a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodáshoz (ADN) csatolt Szabályzatban 2027. január 1-jétől alkalmazandó módosítások tekintetében képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat, összefüggésben azzal, hogy a veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoportban (WP.15), illetve az ADN Adminisztratív Bizottságában képviselt szerződő felek számára a 2027-es kiadás tekintetében javasolt módosítások elleni kifogástételre rendelkezésre álló moratórium a végéhez közeledik.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

A fent említett mellékletek és Szabályzat – közismert nevükön az ADR mellékletei és az ADN-hez csatolt Szabályzat – a veszélyes áruk nemzetközi közúti és nemzetközi belvízi szállítását szabályozzák az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) azon tagjai között, melyek egyben az ADR és az ADN szerződő felei is.

A veszélyes áruk mind Unión belüli, mind az Unió és a szomszédos országok közötti közúti és belvízi szállításának fejlesztése az európai közös közlekedéspolitika kulcseleme, amely az ADR és az ADN értelmében veszélyesnek minősülő áruk előállításával vagy felhasználásával foglalkozó valamennyi iparág megfelelő működését biztosítja. Az említett megállapodásoknak a műszaki és tudományos fejlődéshez történő hozzáigazítása ezért elengedhetetlen a szállítási ágazat és a kapcsolódó iparágak fejlődéséhez. A módosítások arra irányulnak, hogy az ADR-t és az ADN-t hozzáigazítsák az ENSZ-mintaszabályzatokhoz, ami új fogalommeghatározások, osztályozási kritériumok, UN-számok és csomagolási/címkézési követelmények bevezetésével, az alkalmazandó szabványok és műszaki rendelkezések naprakésszé tételével, valamint szerkesztési helyesbítésekkel jár.

Veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi előírásokat több különböző nemzetközi szervezet is meghatározott, például az ENSZ-EGB, a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet (OTIF), valamint az Egyesült Nemzetek egyéb szakosított szervei. Mivel e szabályoknak egymással összeegyeztethetőknek kell lenniük, az érintett szervezetek tevékenységének koordinálására és harmonizálására összetett nemzetközi rendszer jött létre. Az előírásokat kétéves időszakonként módosítják.

2.1. A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR)

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) szabályozza a veszélyes áruk nemzetközi közúti fuvarozását az ENSZ-EGB tagállamai és az ADR-hez csatlakozott más országok (az ADR szerződő felei) között. Az ADR 1968. január 29-én lépett hatályba.

Az Európai Unió nem részes fele az ADR-nek, bár valamennyi tagállama szerződő fele.

2.2. A Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN)

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN) szabályozza a veszélyes áruk nemzetközi belvízi fuvarozását az ENSZ-EGB ADN-hez csatlakozott tagállamai (az ADN szerződő felei) között. Az ADN 2008. február 28-án lépett hatályba.

Az Európai Unió nem részes fele az ADN-nek, bár 13 tagállama szerződő fele.

2.3. A veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoport (WP.15) és az ADN Adminisztratív Bizottsága

A veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoport (WP.15), az ADN Adminisztratív Bizottsága és az ADN biztonsági kérdésekkel foglalkozó bizottsága (WP.15/AC.2) az ENSZ-EGB által az ADR és az ADN módosításairól való döntéshozatal érdekében létrehozott testületek. E testületek az ENSZ-EGB ADR-hez, illetve ADN-hez csatlakozott tagállamainak a képviselőiből állnak össze. Az ADR és az ADN egyes szerződő felei egy-egy szavazattal rendelkeznek.

A WP.15 alapszabályának és eljárási szabályzatának a szavazásról szóló VII. fejezete értelmében a WP.15-ben csak a teljes jogú résztvevők rendelkeznek egy-egy szavazattal, és a testület határozatait elsősorban konszenzus útján kell meghozni. A WP.15-ben a szavazás kézfelemeléssel történik.

Az ADN 17. cikkének 7. bekezdése meghatározza, hogy az ADN Adminisztratív Bizottságának ülésén képviselt minden szerződő fél egy szavazattal rendelkezik.

A 2024–2026-es kétéves időszakban elfogadott módosítások számos ponton igazítják hozzá a megállapodást a műszaki és tudományos fejlődéshez.

Ami az ADR-t illeti, a WP.15 az alábbi 2.4. szakaszban említett minden egyes ülésen határozatot hozott a javasolt módosításokról. Az ADN kapcsán az Adminisztratív Bizottság 2026. január 30-án Genfben megtartott 35. ülése alkalmával határozott a módosításokról.

Az ADR 14. cikkének megfelelően az ADR mellékleteire irányuló bármely javasolt módosítást elfogadottnak kell tekinteni, ha a WP.15 így határoz, hacsak a szerződő felek legalább egyharmada, vagy – ha a harmadrész ötnél több főből áll – közülük legalább öt attól a naptól számított három hónapon belül, amelyen az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára a módosítást továbbította, nem közölte írásban a főtitkárral, hogy a módosító javaslatot ellenzi.

Az ADN 20. cikkének megfelelően a módosításokat elfogadottnak kell tekinteni, ha az ADN Adminisztratív Bizottsága így határoz, hacsak a szerződő felek legalább egyharmada, vagy – ha a harmadrész ötnél több főből áll – közülük legalább öt attól a naptól számított három hónapon belül, amelyen az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára a módosítást továbbította, nem közölte írásban a főtitkárral, hogy a módosító javaslatot ellenzi.

A WP.15 által elfogadott módosításokat elküldték az ENSZ főtitkárának, hogy 2026. július 1-jén továbbíthatók legyenek az ADR szerződő felei számára jóváhagyásuk érdekében az ADR 14. cikkében előírt eljárásnak megfelelően. A dokumentumok online is elérhetők[1].

[1] CN.252.2026-Eng.pdf.

Az ADN Adminisztratív Bizottsága által elfogadott módosításokról az ENSZ főtitkára 2026. július 1-jén értesítette az ADN szerződő feleit jóváhagyásuk érdekében az ADN 20. cikkében előírt eljárásnak megfelelően. A dokumentumok online is elérhetők[2].

Az ENSZ főtitkára, mint letéteményes, az ADR és az ADN esetében 2026. szeptember 30-ig értesíthető a fent említett üléseken elfogadott módosítások elleni kifogásokról.

2.4. A WP.15 és az ADN Adminisztratív Bizottságának tervezett jogi aktusai

A tervezett jogi aktusok célja, hogy biztosítsák a veszélyes áruk biztonságos közúti és belvízi szállítását bizonyos rendelkezések naprakésszé tételével. Ezek közé tartozik többek között a szállításra engedélyezett veszélyes áruk jegyzéke, a csomagolási utasítások, az alkalmazandó szabványok jegyzéke, valamint az egyes szállítóeszközökre vonatkozó egyéb műszaki követelmények.

Megjegyzendő, hogy veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi előírásokat több különböző nemzetközi szervezet is meghatároz. Ezek közé tartozik az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ EGB), valamint az ENSZ egyéb szakosított szervei, például a Gazdasági és Szociális Tanács (ECOSOC) Veszélyesáru-szállítási Szakértői Albizottsága. Mivel a szabályoknak összeegyeztethetőknek kell lenniük egymással, az érintett szervezetek összetett nemzetközi rendszert hoztak létre a tevékenységek koordinálására és harmonizálására. Az előírásokat kétéves időszakonként módosítják.

Az említett módosítások előkészítése kapcsán a köz- és a magánszféra szakembereit nagy számban kérték fel konzultációra. A módosítások előkészítése során a következő szakmai egyeztetésekre került sor:

– az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsa Veszélyesáru-szállítási Szakértői Albizottságának:

1. 64. ülésszaka 2024. június 24. és július 3. között Genfben;
2. 65. ülésszaka 2024. november 25. és december 3. között Genfben;
3. 66. ülésszaka 2025. június 30. és július 4. között Genfben;
4. 67. ülésszaka 2025. november 24. és december 3. között Genfben;

– a RID szakértői bizottság és a veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoport ENSZ EGB együttes ülésének:

1. 2024. őszi ülésszaka 2024. szeptember 10. és 13. között Genfben;
2. 2025. tavaszi ülésszaka 2025. március 24. és 28. között Bernben;
3. 2025. őszi ülésszaka 2025. szeptember 17. és 25. között Genfben;
4. 2026. tavaszi ülésszaka 2026. március 24. és 27. között Bernben;

– Az ENSZ EGB-WP.15 (ADR):

1. 116. ülésszaka 2024. november 5. és 8. között Genfben;
2. 117. ülésszaka 2025. május 6. és 8. között Genfben;
3. 118. ülésszaka 2025. november 4. és 6. között Genfben;

[2] CN.254.2026-Eng.pdf.

4. 119. ülésszaka 2026. május 5. és 8. között Genfben;

– Az ENSZ EGB-WP.15/AC.2 (ADN):

1. 44. ülésszaka 2024 augusztus 26. és 30. között Genfben;

2. 45. ülésszaka 2025 január 27. és 31. között Genfben;

3. 46. ülésszaka 2025 augusztus 25. és 29. között Genfben;

4. 47. ülésszaka 2026 január 26. és 30. között Genfben;

valamint az ADN Adminisztratív Bizottságának 2026. január 30-án Genfben tartott 35. ülése.

Ezeken a találkozókon a fent említett bizottságok szakértői elemezték és feldolgozták az egyes módosítási javaslatokat. Az ajánlott intézkedéseket a legtöbb esetben egyhangú egyetértés övezte. Egyes javaslatok esetében az ajánlásokat a szakértők többsége támogatta.

Amennyiben az ADR mellékleteinek az ENSZ főtitkára által bejelentett javasolt módosításait nem tekintik az értesítés időpontjától, azaz 2026. október 1-jétől számított három hónapon belül a 14. cikk (3) bekezdése alapján elutasítottnak, a szóban forgó módosítások 2027. január 1-jén hatályba lépnek, és a felekre nézve kötelezőek lesznek.

Amennyiben az ADN-hez csatolt Szabályzat javasolt módosításait nem tekintik az értesítés időpontjától számított három hónapon belül, azaz 2026. október 1-jén a 20. cikk (5) bekezdése alapján elutasítottnak, a szóban forgó módosítások 2027. január 1-jén hatályba lépnek, és a felekre nézve kötelezőek lesznek.

3. AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Helyénvaló meghatározni az Unió nevében az ADR és az ADN szóban forgó módosításaival kapcsolatban képviselendő álláspontot, mivel e jogi aktusok a nemzetközi jog alapján kötelező erővel bírnak és meghatározó módon kihathatnak az uniós jog tartalmára, nevezetesen a 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre[3]. Az említett irányelv az ADR-re, a RID-re és az ADN-re hivatkozva meghatározza a veszélyes áruknak az 1. cikk értelmében a tagállamon belüli vagy tagállamok közötti, közúton, vasúton vagy belvízi úton történő szállítására alkalmazandó követelményeket. Az említett irányelv 4. cikke úgy rendelkezik, hogy a tagállamok és harmadik országok területe között megvalósuló veszélyesáru-szállítást csak az ADR-nek, a RID-nek vagy az ADN-nek való megfelelés esetén szabad engedélyezni, hacsak a mellékletek máshogy nem rendelkeznek. Továbbá, a 2008/68/EK irányelv 8. cikke értelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 2008/68/EK irányelv I. mellékletének I.1. szakaszát és III. mellékletének III.1. szakaszát a tudományos és műszaki fejlődés fényében módosítsa, különösen az ADR, a RID és az ADN módosításainak figyelembevétele érdekében.

Az EU az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdése értelmében így kizárólagos hatáskört szerzett az ADR és az ADN nemzetközi megállapodások hatálya alá tartozó területeken. Mivel a 2008/68/EK irányelv kifejezetten a veszélyes áruk mind belföldi, mind nemzetközi szállítása tekintetében beépíti az ADR mellékleteit és az ADN-hez csatolt Szabályzatot az uniós jogba, az említett megállapodások nemzetközi szintű módosításai közvetlenül módosítják az uniós jogszabályokat.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács 2008/68/EK irányelve (2008. szeptember 24.) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról (HL L 260., 2008.9.30., 13. o.).

Az Európai Unió nem szerződő fele sem az ADR-nek, sem az ADN-nek. Ez azonban nem akadályozza meg, hogy az Unió gyakorolja hatáskörét a valamelyik megállapodással létrehozott szervekben általa képviselendő álláspontnak az intézményei keretében való kialakításával, elsősorban az Unió érdekében együttesen eljáró, valamelyik megállapodásban részes tagállamok közvetítésével[4].

Jelenleg az ADR-nek 55 szerződő fele van, köztük az EU valamennyi tagállama. Az ADN szerződő feleinek száma 18, ebből 13 uniós tagállam.

A tervezett módosítások a veszélyes áruk biztonságos és költséghatékony szállítása szempontjából megfelelőek, és figyelembe veszik a technológiai fejlődést, így támogathatók.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

A WP.15 egy megállapodás, nevezetesen a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) által létrehozott testület.

Az ADN Adminisztratív Bizottsága is egy megállapodás, nevezetesen a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN) által létrehozott testület.

A WP.15 és az ADN Adminisztratív Bizottsága által javasolt jogi aktusok az ADR és az ADN alapján joghatással bíró jogi aktusok. A fent ismertetetteknek megfelelően a javasolt jogi aktusok a nemzetközi jog értelmében és az ADR 14. cikkével, illetve az ADN 20. cikkével összhangban kötelező erővel bírnak, és meghatározó módon befolyásolják az uniós jog, konkrétan a 2008/68/EK irányelv tartalmát. Ennek oka, hogy a 2008/68/EK irányelv 1. cikke kötelezővé teszi a veszélyes áruk tagállamokon belüli és tagállamok közötti közúti és belvízi szállítására vonatkozó szabályok alkalmazását, a 2008/68/EK irányelv harmadik országokra vonatkozó 4. cikke pedig úgy rendelkezik, hogy „a tagállamok és harmadik országok területe között megvalósuló veszélyesáru-szállítást csak az ADR-nek, a RID-nek vagy az ADN-nek való megfelelés esetén szabad engedélyezni, hacsak a mellékletek máshogy nem rendelkeznek.” Ezenfelül a fent említett módosítások ki fognak hatni a 2008/68/EK irányelv működésére, annak 8. cikke alapján. Az irányelv 8. cikke a Bizottságnak felhatalmazást ad arra, hogy a 2008/68/EK irányelv I. mellékletének I.1. szakaszát és III. mellékletének III.1. szakaszát hozzáigazítsa a tudományos és műszaki fejlődéshez, „különösen az ADR, a/az (...) és az ADN módosításainak figyelembevétele érdekében”.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem is módosítja a megállapodások intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

A tervezett jogi aktus fő célja és tartalma a veszélyes áruk közúti és belvízi szállítására vonatkozik. A javasolt határozat anyagi jogalapja ezért az EUMSZ 91. cikke.

[4] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, *Németország kontra Tanács*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 52. pont.

4.3. Következtetés

A javasolt tanácsi határozat jogalapja ezért az EUMSZ 91. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Az átláthatóság és az egyértelműség érdekében a veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoport (WP.15) és az ADN biztonsági kérdésekkel foglalkozó bizottsága által hozott határozatok az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétételre kerülnek, feltüntetve azok hatálybalépésének időpontját.

2026/0249 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) mellékleteinek módosításaira és a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodáshoz (ADN) csatolt Szabályzat módosításaira vonatkozóan az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére, összefüggésben a 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: ADR) 1968. január 29-én lépett hatályba. A Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN) 2008. február 28-án lépett hatályba.

(2) Az ADR 14. cikke értelmében bármely szerződő fél tehet javaslatot a megállapodás mellékleteinek egy vagy több módosítására. Ennek megfelelően az ENSZ-EGB által létrehozott, a veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoport (WP.15) módosításokat fogadhat el az ADR mellékleteire vonatkozóan. Az ADN 20. cikkének megfelelően az e megállapodáshoz csatolt Szabályzat módosításait az ENSZ-EGB által létrehozott, a biztonsági kérdésekkel foglalkozó bizottság és az ADN Adminisztratív Bizottsága fogadhatja el.

(3) A WP.15 és az ADN Adminisztratív Bizottsága által a veszélyes áruk nemzetközi közúti és belvízi szállításával kapcsolatban a 2024–2026-es kétéves időszakban elfogadott módosításokról 2026. július 1-jén értesítették az ADR és az ADN szerződő feleit. Amennyiben az ADR mellékleteinek és az ADN-hez csatolt Szabályzatnak a javasolt módosításait nem tekintik az értesítés időpontjától, azaz 2026. október 1-jétől számított három hónapon belül elutasítottnak, a szóban forgó módosítások 2027. január 1-jén hatályba lépnek, és a felekre nézve kötelezőek lesznek.

(4) Az ADR mellékleteinek és az ADN-hez csatolt Szabályzatnak a módosításai – elfogadásuk esetén – joghatással fognak bírni, és meghatározó módon befolyásolják az uniós szabályok tartalmát.

(5) Ezért meg kell határozni az ADR mellékleteinek és az ADN-hez csatolt Szabályzatnak a módosításaival kapcsolatban képviselendő álláspontot.

(6) Az Unió álláspontját azon tagállamoknak kell képviselniük – az Unió érdekében együttesen eljárva –, amelyek szerződő felei az ADR-nek és az ADN-nek,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió az ENSZ-EGB veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoportjában (WP.15) jóváhagyja az ADR A. és B. mellékletének az ENSZ C.N.252.2026.TREATIES-XI.B.14. sz. értesítésében említett módosítástervezeteit, valamint az ADN Adminisztratív Bizottságában az ADN-hez csatolt Szabályzatnak az ENSZ C.N.254.2026.TREATIES-XI.D.6. sz. értesítésében említett módosítástervezeteit.

2. cikk

Az 1. cikkben meghatározott álláspontot azon tagállamok képviselik – az Unió érdekében együttesen eljárva –, amelyek szerződő felei az ADR-nek és az ADN-nek.

3. cikk

Az 1. cikk szerinti álláspontot érintő kismértékű technikai változtatások újabb tanácsi határozat nélkül is elfogadhatók.

4. cikk

A veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoport (WP.15) és az ADN biztonsági kérdésekkel foglalkozó bizottsága által hozott határozatokat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetik, feltüntetve azok hatálybalépésének időpontját.

5. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök